

QUÆSTIO MEDICA MANE AGITANDA
IN PUBLICIS MEDICORUM SCHOLIS
CELEBERRIMÆ CADOMENSIS ACADEMIÆ.

M. JOANNE BAPTISTA CALLARD DE LA DUCQUERIE, PROFESSORE MEDICO, ET SCHOLÆ DECANO MODERATORE.

An strumis Hydrargyrosis?

37.

A Primi parentis labe tot morborum excursionsibus hinc & inde lacescita atque oppressa hominum natura, necessitate instigata ingentem eorumdem sagacissimorum ingeniorum numerum selegit quibus ut strenuè his prementibus injuriis occurrerent, provinciam demandavit. Qui huc usque opus alacriter aggressi diversis rramitibus insistentes, affectum causas, & curam rimantes, multum infuldantur; non singuli tamen benigna fortuna in saluberrimum portum appulerunt: quidam enim veluti in ipso limine devij, nominibus potius quàm rebus attendentes, omnem operam in verborum aucupio collocant: alij omisâ sapientie viâ in ophismatibus veluti in dumetis irretiti, offusâ caligine sibi & aliis veritatem occultantur: alij in præcuntium vestigia deflecentes, erroneo præjudicio delusi sunt: alij in animi recessibus potius quàm in admirabili corporis fabricâ ad ejusdem affectuum causas collocaverunt. Multò læne felicius vergentes hujusce seculi diligenter Aselepiæ ad mechanices legem, corporis structuram expendentes lynceis oculis, manibulque invictâ patientiâ, & dexteritate munitis, in detegendis perpetuò inauditis, & securandis altius immerisi, novos naturæ fundos ex obscuris tenebris eruerunt, variosque humores, qui subtilitate cæteros falsebant & cludebant, reciprocaciones & commعات evidentè aperuerunt; neque ulla pars adeo abjecta, aut minutula, quæ non eximisi usus à Deo *ὁ θεὸς* non sit incredibili artificio cœnnata.

INTER partes, quibus ingeniosa cultri acies larvam detraxit, non infimum tenent locum glandulae, quae vilioris fortis tanquam mancipia, aut cloacae, & corporis lentinae à praeicis aestimatae sunt, & earatione ijs delicatioris palati homines non ulteriori examine, jejuna cognitione contenti, pervelligandas esse censuerunt. Verum pressius & ad Momi lucernam excussis, internam earum fabricam abstrusus mysteriis conferam esse detexerunt Neoterici; & ac succis nervolo lymphaticoque turgere: cui laos *πρωτοπλασμα* nomen haud comperit; sed praestantioribus actionibus corpus beare, illique longè nobilioris usus assignandos esse lanxerunt. Glandularum ingentem numerum experientia confirmavit, quae tamen in duplicem familiam distributa sunt; quaedam conglomeratarum nomine veniunt, quae ex pluribus & minoribus veluti racematim sibi inaequaliter accumbentibus coagmentantur; aliae ex unica quasi substantia, ac laevi superficie conspicuae, conglobatae nuncupantur. Utraque glandularum species vase excretorio affabre factio humorem exaltatum, ac peculiari characterè impressum, velut insignè fermentum in receptaculum chyli, aut in venas, aut in lymphaticas vasa, aut in os ad alimentorum dissolutionem expimit. Sed ut universa corporis compages eximium peruenit abis commodum, incommoda etiam lentia necesse est.

OPTIME quidem nobis prospexit benigna parens natura, dum tot glandulas adeo necessarias adornavit, verum ex earum male moratarum *κακοδιαταγῶν* ingens morborum agmen enascitur, inter quos frequentissime struma occurrit, Graecis *χοληστής*, quod fardidum porcotum genus in cæno & sterquiliniis volutat, geltiens ex sæpe nocetur affectu. Tumor est glandularum proprio succo incubratarum: dum enim ille tenacior factus, pigriori rardiorque motu agitur, excretionis valvis occlusis viam & exiitum illi parare impotens, collectis copiis partem distendit, & in tumorem elevat: hinc τὸ ἀδύνη πύημα ubiqueque natales agnoscit, ubi illi reperiuntur; at frequentius jugulum peti ille morbus, & glandulas colli oblidere amat. Præ humore affectum committentis indole diversâ, affectus species erumpit, siquidem ille putredinis macula non dum alperfus fuerit, mollis tumor allargitur dum autem σκληρὸν altas radices egir, ac substantiam continentis & contenti malignæ & destructivæ fermentationis labe confurcavit, *κακοθιγὲς* aut aut *κακὸν κακοθιγὲς* genus induit: cum verò materia ἀλλοτρίη & ἀβήριστη, tenuioribus particulis evanescitibus *πύγματοις*, in scirrhum definit: vel fluidior portio in iatimis lentè putrescens, aut in vicinis tendines aut articulos irruens, illi concretescit emulsario liquore, *αγχιλὴν* & ἀκράτητα superet διηγεμαδοῦνται & εἰσέρχεται.

NON æquali successu curationem admittunt *χρόνους*; ut enim benigniores pueris ob *ἀδυναμίαν*, & ingluviem familiares ægrè obliterantur & sanantur; ita quæ in adultis ad malignitatis gradum evectæ sunt *μύχης διαστροφῆς ἢ καὶ πολλῆς τρομαχτικαί*, & *χρόνιαι*: benigniora enim remedia tanquam levioris armaturæ delpiciunt, vehementioribus autem efferantur & incandescunt: quæ verò in scirrhalis aut topheaceam naturam, humoris corpulculis cum parte affectâ, mutuo amplexu quiescentibus, productæ, rebelles ac *δυσλυσταί* existunt: quæ denique conceptâ semel putredine in abscessum *πυώσιν* citius, exitum sibi foras parare fatius est, quàm si ulterius putrefcentes *χρόνιοι*, corruptionis leminariis totum corpus, aut ejusdem prolapsæ partes sua colluvie contaminarent. Ex obscurâ glandulæ succicque in eâ elaborati notione, non mirum si antiquis *ἀνέκαστος ἢ ἀσπῆς* illud morbi genus extiterit, ac titubantes hæc & illuc æquid solatiæ quæsserint: quidam hujus mali causam in sanguinis vitia indignè refundentes, quem semel crimine æculatum tanquam hospitem extra proprios lares ejiciebant, contumisque torturis vexabant: alij pituitam tanquam affectûs mineram catharticis iniequebant: alij feliciùs ad pedes nostri invictissimi regis devoluti non minorem in debellanda hac ferociente hydrâ, quàm in confœderatorum invidia tumentium animis, & armis edomandis potentiam inesse sunt experti.

BENIGNIORES scrofulæ resolventibus discutiendæ, aut ad suppurationem blandè perducendæ sunt; quæ ideam cancri præ se ferunt, doloribusque atrocissimis ægrotantes discruciant, arte chirurgicâ, ne mali labes serpat in congenere partes; neve altiores agant radices, statim avertuntur; quæ denique colli glandulas indurant in scirrhum, cum vasis majoribus penitus implicatæ adherent, velut quæ ulceratæ sunt, exirpationem absque periculo non patiuntur. Ut autem decocta cinæ, falsæ parillæ, guajacæ & vinetoxici, succum nervosum, & humorem lymphaticum à naturæ dominio deflectentem ad meliorem frugem in lymphidum reducant, ita analogis auxiliatricem manus affertur struminali liquorem per *ἑλκων ἀφαισίη*, aut per sudores vias recludunt: eorumdem aculeos obtundunt, & ulcerum sordidum eluunt. Apoplegmatiformum quoque, ob insignem salivalem humorem attenuandi & educendi vim, usus est opportunus; solus tamen Mercurius invictâ solertiâ fundendo, & dividendo succum in crassatam agitatione se altius insinuando in minimas particulas, dissociat, solitamque *ἑκχρησις* promovet, ac feriantem glandularum ulum tori corpori adeo utilem, beneficio incredibili restituit. Hydrargyrus enim, veluti Protheus alter mille agendi modis vires suas exerit, metalla etiam lolidiora trunando liquat, variatque *φασίς* induit: levitamen calore redivivus à compedibus se expedit, crassioresque labarrum glandulas infertientem, vel sufficit, vel inunctione, ipsi fluiditate denuo largitâ, quali manu deducit ad os, *ἢ ὑπεπέσειν σιῶλιον ὑποχρησάμεναι, ἢ το γλίσκῳ λευόντιαι*, atque exantilatâ camarinâ unâ cum hoste ut viverra foras prorumpit.

Ergo strumis Hydrargyris.

Ergo strumis Hydrangyrosis.

Hae Theses proponebat FRANCISCUS POICTOU, Viriensi, Art. Mag. Medicinae Baccal. die 20. Maij, ab horâ 8. matut. ad merid. A. R. S. H. M. DC. LXXV.

CADOMI, Apud JOANNEM CAVELIER, Regis & Academiæ Typographum.

